

ÎNCHEIERE

08 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Primarul general al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului general interimar al municipiului Chișinău, persoane terțe Aurel Sobețchi și Mihail Buga privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din data de 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Primarul general al municipiului Chișinău,

constată:

La 28 februarie 2019 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Primarului general interimar al municipiului Chișinău, persoane terțe Aurel Sobețchi și Mihail Buga cu privire la anularea dispoziției nr.474/1-dc din 19 noiembrie 2018 „cu privire la concedierea lui Aurel Sobețchi din funcție și numirea lui Mihail Buga în funcția de șef interimar ÎMPSL Ciocana”.

În motivarea cererii de chemare în judecată Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a indicat că prin dispoziția nr.474/1-dc din 19 noiembrie 2018 emisă de către Primarul general interimar al municipiului Chișinău, Aurel Sobețchi a fost concediat, în temeiul art. 86, alin. (1), lit. p) din Codul muncii din funcția de șef al întreprinderii municipale pentru servicii locative, a sectorului Ciocana, începând cu 19 noiembrie 2018 pentru lipsa controlului asupra procesului de gestionare a parcului auto din dotarea întreprinderii municipale și încălcarea gravă a obligațiilor de muncă. Totodată, Mihail Buga a fost numit în funcția de șef interimar, până la desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției vacante.

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în baza Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din data de 18 decembrie 2009 a efectuat controlul de legalitate al dispoziției nr.474/1-dc din 19 noiembrie 2018 și a constatat că a fost emisă contrar prevederilor legislației muncii.

La 09 ianuarie 2019 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat Primarului general interimar al municipiului Chișinău notificarea nr.1304/OT4-9, prin care a solicitat abrogarea actului administrativ.

Prin răspunsul nr.02-119/128 din 30 ianuarie 2019 Primarul general interimar al municipiului Chișinău a informat că actul administrativ este legal și nu sunt careva temeiuri în vederea abrogării acestuia.

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a menționat că prin dispoziția nominalizată a fost dispusă concedierea lui Aurel Sobețchi din funcția de șef al întreprinderii municipale pentru servicii locative sectorul Ciocana și numirea lui Mihail Buga în funcția de șef interimar.

În opinia Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la emiterea dispoziției de concediere a lui Aurel Sobețchi a fost încălcată legislația muncii, deoarece angajatorul urma să solicite salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă, iar în cazul refuzului de a prezenta explicația scrisă privind fapta comisă, angajatorul urma să emită dispoziția cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare numai în baza procesului - verbal privind refuzul semnat, atât de un reprezentant al angajatorului, cât și de un reprezentant al salariatului.

Prin hotărârea din data de 09 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a anulat dispoziția Primarului general interimar al municipiului Chișinău nr.474/1-dc din 19 noiembrie 2018 „cu privire la concedierea lui Aurel Sobețchi din funcție și numirea lui Mihail Buga în funcția de șef interimar IMPSL Ciocana”. (f.d. 158,164 -168, vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 04 decembrie 2019 a respins apelul declarat de către Primarul general al municipiului Chișinău. (f.d. 206, 207-216, vol. I)

În susținerea soluțiilor sale instanțele de judecată au concluzionat că cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat este întemeiată, deoarece angajatorul la concedierea lui Aurel Sobețchi nu a respectat prevederile art. 206, alin. (1) și (5), art. 207, alin. (1), 208, 209 și 210, alin. (1) din Codul muncii.

Instanțele de judecată au constatat că până la aplicarea sancțiunii disciplinare angajatorul nu a solicitat de la Aurel Sobețchi explicație scrisă referitor la faptele stabilite în nota informativă a șefului Direcției generale locativ comunale și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, care nu a fost adusă la cunoștință salariatului, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legislației muncii.

De asemenea, temei de concediere a fost invocat încălcarea gravă a obligațiilor de muncă din partea lui Aurel Sobețchi, cât și cauzarea unor pretinse daune materiale considerabile, aici instanțele de judecată au conchis că încălcările presupuse nu au fost individualizate și probate, iar angajatorul, contrar art. 342 din Codul muncii, nu a efectuat o anchetă de serviciu pentru stabilirea mărimii prejudiciului material cauzat, cât și pentru stabilirea încălcărilor obligațiilor de muncă săvârșite de Aurel Sobețchi.

Instanțele de judecată au respins argumentele reprezentantului Primarului general interimar al mun. Chișinău, precum că încălcarea obligațiilor de muncă se atestă prin prescripția Inspecției Financiare, or din conținutul dispoziției de eliberare din funcție a lui Aurel Sobețchi reiese că drept temei a servit doar nota informativă a șefului Direcției generale locativ comunale și amenajare a Consiliului mun. Chișinău, fără a se indica raportul Inspecției Financiare. Mai mult, instanțele de judecată au reținut că

raportul Inspecției Financiare este datat cu 12 martie 2019, ceea ce denotă că a fost emis după eliberarea din serviciu a lui Aurel Sobețchi.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Primarul general al municipiului Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii.

În motivarea recursului Primarul general al municipiului Chișinău a menționat că decizia este neîntemeiată, nefondată, lipsita de suport juridic, având la bază o examinare superficială și neobiectivă, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, inclusiv nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

În opinia recurentului, atât instanța de fond, cât și instanța de apel și-au motivat hotărârea doar în baza argumentelor prezentate de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și nu au luat în considerare probele și argumentele prezentate de reprezentatul Primarului general al municipiului Chișinău.

Primarul general al municipiului Chișinău a susținut că dispoziția contestată de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat este legală, deoarece a fost emisă de către organul competent, conform legislației în vigoare și cu respectarea procedurii stabilite.

Prin nota informativă a Direcției generale locativ comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău și prin prescripția Inspecției Financiare s-au stabilit încălcări la întreprinderea municipală pentru servicii locative sectorul Ciocana, iar concluzia instanțelor de judecată că neregulile nu pot fi imputate lui Aurel Sobețchi sunt eronate, ori potrivit pct. 9, lit. b) din contractul individual de muncă șeful întreprinderii dispune de averea și mijloacele întreprinderii, poartă răspundere completă pentru îndeplinirea planurilor de activitate financiară și de producție, disciplina financiară și de muncă, exercită controlul asupra folosirii iraționale a materialelor și a combustibilului, ia măsuri pentru apărarea contra incendiilor, protecția muncii și tehnica securității, este responsabil de a reduce cheltuielile și alte pierderi neproductive, s.a.

În susținerea legalității dispoziției contestate Primarul general al municipiului Chișinău a prezentat înscrisuri, care dovedesc și confirmă existența neregulilor depistate în activitatea întreprinderii și anume Inspecția Financiară în urma controlului efectuat a informat despre nerespectarea cadrului legislativ, despre faptul că mijloacele financiare au fost gestionate necorespunzător, fapt ce a generat suportarea cheltuielilor neîntemeiate și neregulamentare. Prin aceste nereguli se includ: achitarea neîntemeiată de plăți suplimentare la salariu, foile de parcurs nu au fost completate regulamentar, fiind decontat neregulamentar combustibilul, au fost stabilite deficiențe în organizarea managementului financiar contabil, au fost stabilite deficiențe ce țin de exercitarea de către fondator a controlului asupra activității economico-financiare a întreprinderii.

Direcția generala finanțe a Consiliului Municipal Chișinău, în urma analizei raportului privind rezultatele inspecției financiare, a constatat gestionarea necorespunzătoare a mijloacelor financiare, fapt ce a generat cheltuieli neîntemeiate în sumă de 244,6 mii lei și neregulamentare în sumă de 393.1 mii lei, astfel, ținând cont de faptul că din suma totală a veniturilor înregistrate de către ÎMPSL Ciocana în anii 2016-2018, mai mult de 50% au fost obținute din prestarea serviciilor publice achitate din contul bugetului municipal, cheltuielile în cauză sunt calificate drept prejudiciu bugetului municipal în aceeași proporție.

La fel, recurentul a considerat eronată constatarea instanței precum că angajatorul avea obligația să inițieze o ancheta de serviciu, ori conform art.208, alin.(2) din Codul muncii în funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o luna. În opinia recurentului acesta este un drept discreționar al angajatorului.

Recurentul a mai indicat că în cadrul unui alt proces de judecată în faza dezbaterilor judiciare, la data de 14 mai 2019 Aurel Sobetchi a prezentat explicațiile referitor la neregulile depistate în Nota Informativă, astfel, instanțele de judecată neîntemeiat au ignorat acest fapt, ori audierea participantului a fost recuperată până la finalizarea dezbaterilor judiciare, care au avut loc la 27 iunie 2019.

La 05 martie 2020 a depus referință Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, menționând că recursul are un caracter declarativ, deoarece nu este pasibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei Curții de Apel Chișinău, care urmează a fi supusă controlului judiciar. (f.d. 3-4, vol.II)

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a susținut că la adoptarea dispoziției precizate Primarul general interimar al municipiului Chișinău a ignorat prevederile art. 9, alin.(2) din Legea nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale autorităților administrației publice locale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și hotărârilor și ordonanțelor Guvernului.

La caz, până la emiterea ordinului de concediere angajatorul urma să solicite salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă, iar în cazul refuzului de a prezenta explicația scrisă, angajatorul urma să emită dispoziția cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare numai în baza procesului-verbal privind refuzul semnat, atât de un reprezentant al angajatorului, cât și de un reprezentant al salariatului.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și referință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai

mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 04 decembrie 2019, notificată Primarul general al municipiului Chișinău, prin intermediul poștei electronice la 03 ianuarie 2020, ora 17:55. (f.d. 2017, vol.I)

Primarul general al municipiului Chișinău în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat la data de 10 februarie 2020, în termen.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de către Primarul general al municipiului Chișinău, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Primarul general al municipiului Chișinău a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Primarul general al municipiului Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului societății recurente la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către societatea recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Primarul general al municipiului Chișinău, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Primarul general al municipiului Chișinău, inadmisibil.

În conformitate cu art.193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Primarul general al municipiului Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă,

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh